

DISPONIBELT

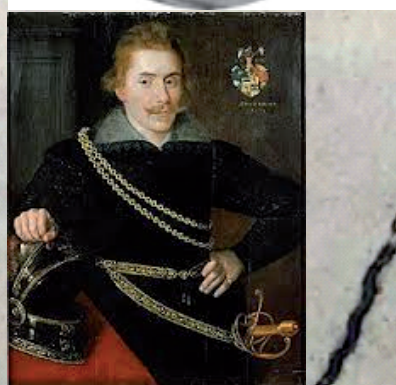
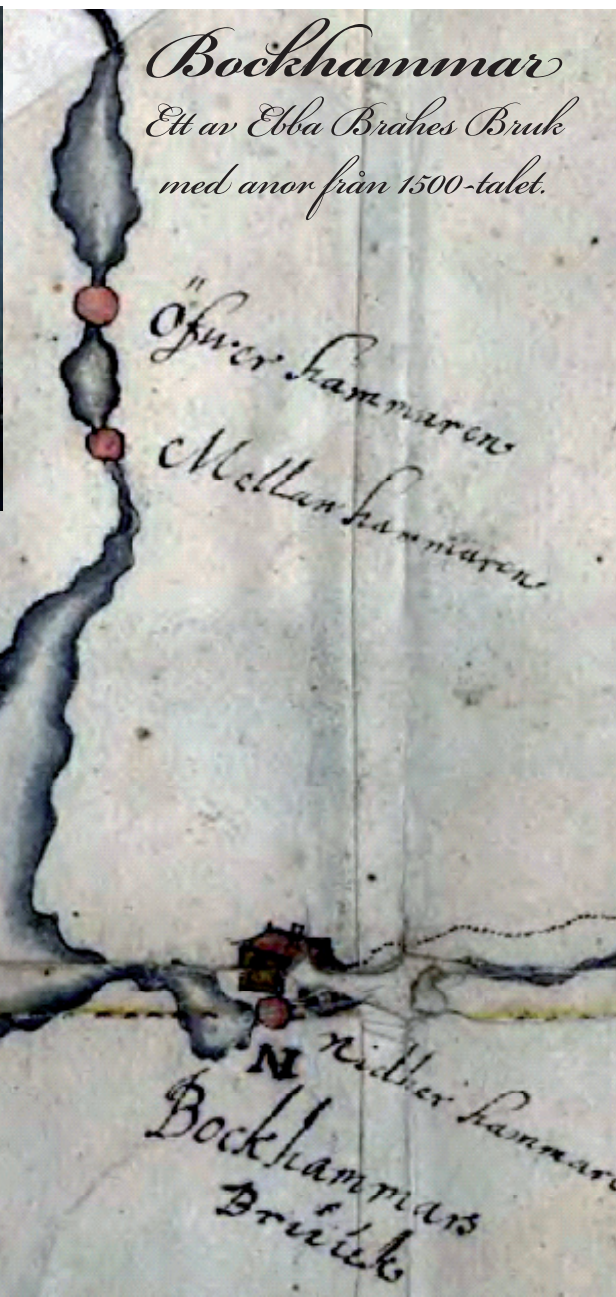
Medlemsblad för DIS-Bergslagen – regionförening till DIS.

Verksamhetsområde Bergslagen/Mälardalen.

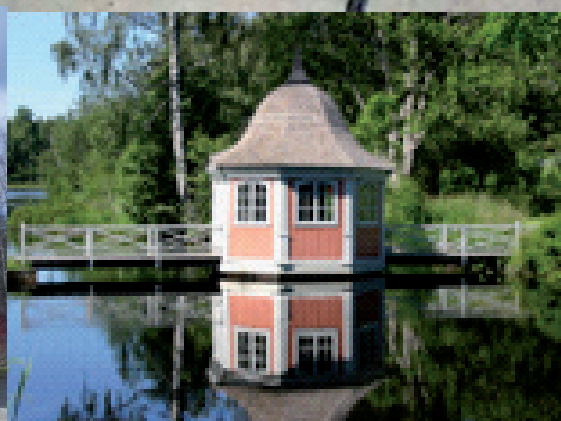
Nr 2 - 2013

Gustaf II Adolf
Ebba Brahe
Jacob De la Gardie

Karta från 1678
Bockhammars gård
Ebba Brahes lusthus

DIS-Bergslagen – adress, lokal, funktionärer m.m.

Adress:
DIS-Bergslagen
Ekevägen 2 B,
723 41 Västerås

Internet:
www.dis-bergslagen.se

E-post:
styrelsen@dis-bergslagen.se

Styrelsen:

Brage Lundström, ordförande
Södra Allégatan 20, 722 14 Västerås.
Tel 021-14 33 61.
e-post: brage.lundstrom@telia.com

Elsmarie Strömberg, sekreterare
Kristinagatan 16, 724 61 Västerås.
Tel 070-210 19 15
e-post: elsmarie.stromberg@gmail.com

Gerd Svensson, kassör
Svärdsliljegatan 11 B, 722 27 Västerås.
Tel 021-41 96 59. Mobil: 0735-77 18 71.
e-post: r.gerd.svensson@spray.se

Boine Nurmi, ledamot
Ekevägen 2B, 723 41 Västerås.
Tel 021-41 73 44.
e-post: boine.r@nurmi.nu

Jan Wallin, ledamot
Eklundavägen 18, 702 17 Örebro.
Tel 019-18 38 30.
e-post: g-j.wallin@telia.com

Gun Utterström, ledamot
Malmbergsgatan 79F, 723 35 Västerås.
Tel 070-663 60 45
e-post: gun.utt@telia.com

Åke Dahlqvist, suppleant
Gulsparsvägen 3, 731 42 Köping.
Tel 0221-150 00.
e-post: ake.dahlqvist@koping.net

Christer Hamré, suppleant
Bomansgatan 30 B, 722 20 Västerås.
Tel 021-13 15 34
e-post: ch.hamre@bredband.net

Övriga funktioner:

Disbytbud: Boine Nurmi, disbytbud.b@nurmi.nu
Adress: Se ovan

Disbytbud: Kerstin Malm kegubi60@gmail.com
Adress: Lärkvägen 4, 703 48 Örebro
Tel 019-26 05 85

Webbmaster: Leif Svensson, leif@dis-bergslagen.se

Redaktör: Brage Lundström, se under Styrelsen

Bitr. redaktör: Leif Svensson, se Webbmaster

Faddrar:

DISGEN för PC,
Bengt Hammarström
Villagatan 19, 691 41 Karlskoga.
Tel 0586-365 87. e-post: b.hammarstrom@telia.com

Jan Wallin
Eklundavägen 18, 702 17 Örebro.
Tel 019-18 38 30. e-post: g-j.wallin@telia.com

Gunnar Jonsson
Älvhagsgatan 25 661 40 Säffle
e-post: dis707@kilagenealogen.se

DISGEN för Macintosh,
Sven Olby
Ragnaröksgatan 12, 723 55 Västerås.
Tel. 021-204 94. e-post: sven.olby@telia.com

HOLGER för PC,
Kenneth Mörk
Bergslagsgatan 17 D, 733 32 Sala.
Tel 0224-775 72. e-post: kmsala@sheab.net

Ortansvariga:

Dalarna: Vakant,

Karlskoga: Bengt Hammarström, se under Faddrar

Örebro: Jan Wallin, se under Styrelsen

KAK: Åke Dahlqvist, se under Styrelsen

Västerås: Brage Lundström, se under Styrelsen

Södermanland: Göran Thomasson,
Bosättervägen 3, 633 47 Eskilstuna
e-post: g.thomasson@telia.com

Karlstad: Kjell Hasselroth
Stor Ingmars väg 13, 653 46 Karlstad
kjell.hasselroth@comhem.se

Sala: Gun Utterström
Granvägen 7, 733 95 Sala
gun.utt@telia.com

Fagersta: Carl-Michael Skog
Bäckstigen 5 f, 737 32 Fagersta
cmskog@gmail.com

DISPONIBELT

Medlemsblad för DIS-Bergslagen.

Alla bidrag till bladet mottages tacksamt, det kan gälla intressanta saker som du stött på i din forskning, DISGEN-tips etc.

Skicka in dina bidrag till: redaktoren@dis-bergslagen.se

Skribenter och medverkande i framtagandet av detta nummer är:

Orvar Asplund, Jan Wallin, och Brage Lundström.

Ansvarig utgivare: Brage Lundström.

Ordföranden har ordet!

Att vara redaktör för en regionförenings tidning är nog inte det "glassigaste" uppdraget man kan ha, eftersom det så ofta efterlyses sådana.

För min del anser jag mig vara tf redaktör, fast det är 13 år sedan jag som valberedare inte lyckades hitta ordförande och redaktör, vilka poster jag åtog mig.

Under några år blev jag (tacksamt) avlöst av Leif Svensson som ordförande. Nu är det Gerd Svensson, Gun Utterström och Elsmarie Strömberg som drar ett stort lass i styrelsen. Dessa och Jan Wallin, Åke Dahlqvist, Kjell Hasselroth samt Göran Thomasson vill jag tacka för gediget arbete.

Eftersom jag tycker att det dels är roligt och dels är viktigt att försöka förmedla det man "hittat" i olika arkiv och i olika källor fortsätter jag att skriva om det. Bergslagsrötter är ett perfekt ställe att förmedla sådan information. Jag rekommenderar alla att kolla vad som finns där. En intressant sak är Flintbergs 1700-tals beskrivningar av olika städer i vår region. Uppstäderna vid Mälaren - Västerås, Köping och Arboga - beskriver han ingående. Även Örebro, där det finns en beskrivning av de problemen man hade med Hjälmare kanal. Den hade i början så lågt vattendjup att man tvingades lossa lasten och transportera den med oxar/hästar längs kanalen. Fartygen fick man dra på stockar på botten till djupare vatten och lasta på där. Sedan man höjt sidorna i kanalen kunde man komma genom med fartyg med större djupgående och större laster.

Den 13 maj guidade jag ett 40-tal bussresenärer utefter Svartån. Vi åkte förbi ett stort antal platser som tidigare haft hamrar och hyttor, i ån eller vid vattendrag som mynnar ut i den. Resan började vid stadshuset i Västerås eller vid järnvägen mitt emot Västerås Slott och gick upp till Norberg. På "Nya Lapphyttan" vid Norbergs hembygdsgård blev deltagarna från PRO Kultur i Västerås guidade av Lapphyttans guider. Därefter gick resan förbi den gamla bergsmansbyn Bråfors ner till Bockhammar och Ebba Brahes lusthus. Där berättade Carl-Erik Fredman, som driver kafé Bockhammar om Ebba som var Gustaf II Adolfs "fästmö".

Sedan gick färden förbi Färna och bruken efter Hedströmmen ned till Köping och E 18 till Västerås. Alltså förbi de platser som kommer att behandlas på olika seminarier under Släktforskar dagarna.

Vid en tidigare resa hösten 2012, sade många deltagare att det är förunderligt att man åker jorden

runt för att se på sevärdheter, och så vet man nästan inget om sitt eget län eller landskap. Redan nu har jag inbokat resor till hösten.

Vid Släktforskar dagarna har jag ombetts att medverka under lördagen. Det är ett stort antal proffs som föreläser om bergshantering m.m. Därför kommer jag att ägna mig åt att berätta om en del "kändisars" anfäder från byar, hamrar och hyttor vid Hedströmmens vattendrag. En del av det som inte kom med vid Liza Marklunds "Vem tror du att du är" får jag kanske möjlighet att berätta om. Man klippte bort det mesta av det jag berättade, som inte handlade om mord och attentat.

Nu kanske jag får möjlighet att berätta om våra anfäders arbete vid hyttan, för att framställa tackjärn. Trots att bergsmännen var en privilegierad grupp så fanns det problem. De angav att de hade brist på skog och malm, bortspolade dammar, sjukdomar, död och fattigdom.

Det är inte bara Tackjärnstiondelängderna, som ingår i Bergskollegiets årsredovisning, som är intressant att visa och berätta om. Även Lantmäteriets historiska kartor kan berätta mycket intressant.

En intressant källa mellan Landskapshandlingarna (1530-1630) och Mantalslängderna (1642-1820) är Boskapsskattelängderna (1620-1636).

På Bergslagsrötter finns en släktbok över Sven-Erik Österberg, från Färna, där bl.a. uppgifter från Boskapsskattelängder ingår. Hur man hittar till denna, säkert rätt okända källa, finns som en handledning på vår hemsida. Om det ska ingå i den kommande fortsättningskursen i DG8 är osäkert.

Författarna Gun Utterström och Göran Thomasson arbetar för fullt med denna. Förhoppningen är att det ska finnas ett ex. att titta på vid Släktforskar dagarna - kanske även att beställa böcker.

Brage Lundström

Öppettider i Västerås, andra halvåret 2013:

Onsdagar udda veckor kl. 17.00 – 20.00

Vi har bemannat öppethållande följande onsdagar:

25 september, 09, 23 oktober, 06, 20 november, 04 december. Lokalen ligger på våning 3 med hiss, fikautrymmen med gratis kaffe. ABF Vux i Västerås Pilgatan 8 D, 721 30 Västerås.

Vi har abonnemang på Gonline, Arkiv Digital och SVAR. Även ett antal CD-skivor som folkräkningar, smedskivan etc finns tillgängliga. Vi disponerar sex datorer med bredbandsanslutning. Ytterdörren/porten är låst, men vi kommer att anslå mobilnummer till någon av värdarna till lokalen, som kommer att komma ner till porten för att släppa in besökare.

Så växte min släktbok om bl.a. Ekshärad fram

Orvar Asplund, Västerås

Under min uppväxt i Ekshärad, i hjärtat av Värmland, kan jag inte påminna mig om att jag någon gång tänkte på historien bakom min familj. Trots vår stolta värmländska historia vars vingslag svävar över skogar berg och dalar samt efter Klarälvens stränder, var det annat som fängslade. 1965, när jag var 20 år gammal flyttade jag till Västerås. Där började jag, som många andra, arbeta på ASEA. Där stannade jag tills jag gick i pension 2010.

Vid sidan av mitt arbete utövade jag idrott av olika sorter, löpning, orientering och skidåkning mest på motionsnivå. Åkte Vasaloppet, sprang ett antal Maratonlopp och en hel del annat. Pluggade, träffade min fru och bildade familj. Men att söka historien om min släkt fanns ännu inte i mina tankar.

Men när jag gick i pension 2010 så fick jag plötslig idén att gå på en kurs om släktforskning och det visade sig snabbt att detta ämne var mycket intressant. Jag började leta i det stora utbudet av kyrkböcker som fanns på nätet. Med god hjälp av kursledare och andra släktforskare samlade jag ganska snabbt ihop en massa uppgifter om mina anor, samlade dessa i pärmar som snabbt blev fyllda med en massa papper. Då insåg jag att man på något sätt måste registrera dessa uppgifter, för att inte drunkna i alla papper.

Kollade vilka olika släktforskningsprogram det fanns och bestämde mig sen för att gå en kurs i DISGEN. Sedan började arbetet med att registrera de uppgifter som jag samlat i mina pärmar, gick även en fortsättningskurs i släktforskning som tog mig vidare i mitt arbetet och ytterligare uppgifter matades in med hjälp av DISGEN.

Nu började några av mina släktingar bli intresserad av min släktforskning och jag skulle visa upp vad jag fått fram. Jag tog fram mina pärmar men det visade sig inte var det mest pedagogiska sättet att visa upp resultatet av forskningen, massor med papper och svårt att få en överblick. Utskrift av antavlor från DISGEN var bättre men ändå inte så lätt för den som inte arbetat med programmet att förstå allt.

Fick under kursen i DISGEN inblick i vad man kunde visa genom olika typer

av släktböcker, fick se exempel på hur man samlat uppgifter inte bara från olika typer av kyrkböcker utan även utdrag från DISGEN, utdrag av olika typer av kartor från Lantmäteriets samling av historiska kartor samt från andra källor i en mer populär sammanställning.

Gick på en föreläsning om släktböcker och senare en kurs i hur man kunde framställa släktböcker. Där fann jag att detta kanske kunde vara ett sätt på ett enklare och tydligare sätt visa en del av det som jag fått fram genom min forskning blandat med uppgifter från andra källor.

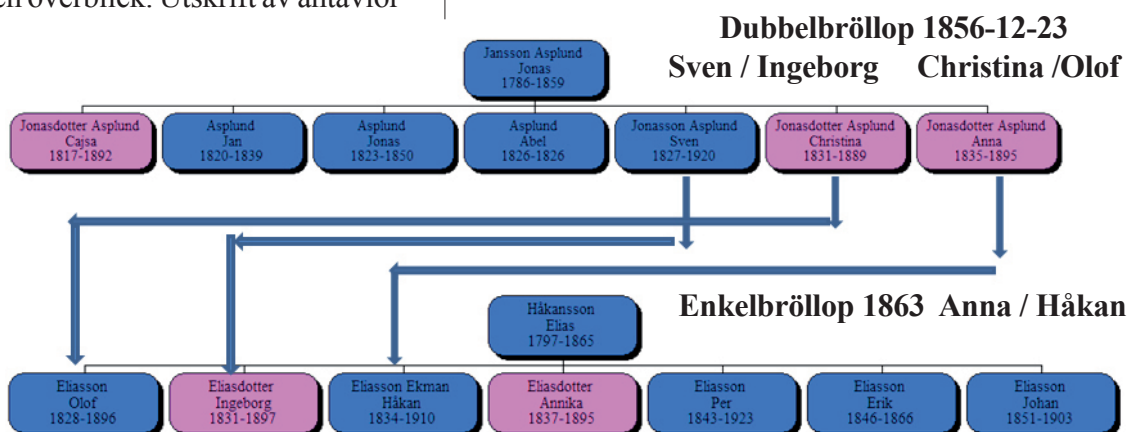
Släktboken är ännu inte klar men jag har en skiss på vad den ska innehålla. Jag tror att det kan vara ett bra sätt att få andra intresserade av det material jag fått fram över slakten. Kanske det också intresserar någon av de yngre släktingarna att fortsätta och sprida kunskapen om våra anfäder i Värmland.

Johan Mattsson

Morfars farfars farfars farfar

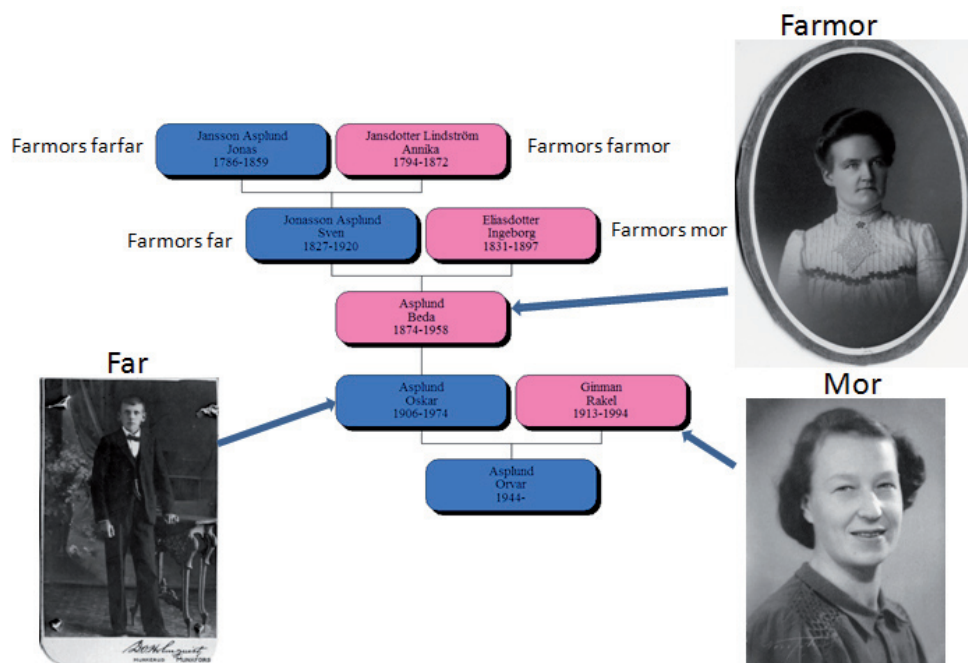
Johan och Barbro kom seglande från okänd ort till Dalen i Dragsjärd där Johan blev "kålare" vid Dahls bruk. Med sig hade de barnen Johan och Caisa. Året var 1711 (Kimito Mtl 1713 ES 2984). De kom i ofredens spår, och att anta är att de kom från något av de andra bruken vid den sydfinska kusten. Från Sverige kom de inte, det kan anses som ganska säkert eftersom i Finland rasade pest och ofärd var i antågandefrån öster i.o.m. ryska härens plundringar och härjningar. Befolkningen flydde västerut och senare över till Sverige, ingen kom "andra vägen". (År 1707 fanns på Koski bruk en huggare vid namn John Mattsson. Samtidigt fanns på Koskis bruk två kolare som två år senare flyttade till Dals bruk.

Det kan ha varit samma John Mattsson som flyttade undan Ofredens härjningar till Dals bruk till-

sammans med de andra kolarna, men bevis fattas. Han hade då, enligt SAY, hustru Maria.) 1719 fanns Johan och Barbro med sin växande familj ännu i Dalen och 1720-23 i "Kråkwijk". 1720 benämns Johan smed. Verksamheten vid Dahls masugn var under Stora Ofreden helt nedlagd från ca 1719 tills den såldes och ånyo upprustades år 1732. Då inga kolare mer behövdes blev Johan smed. Det var inte för vem som helst att anta smedsyrket.

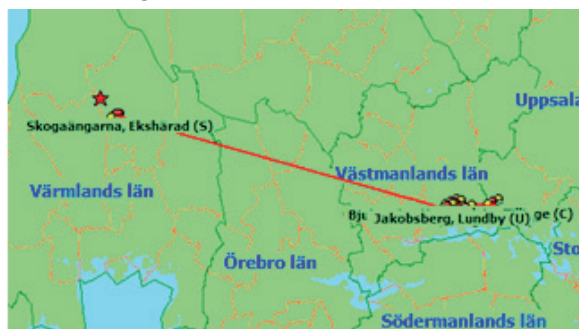
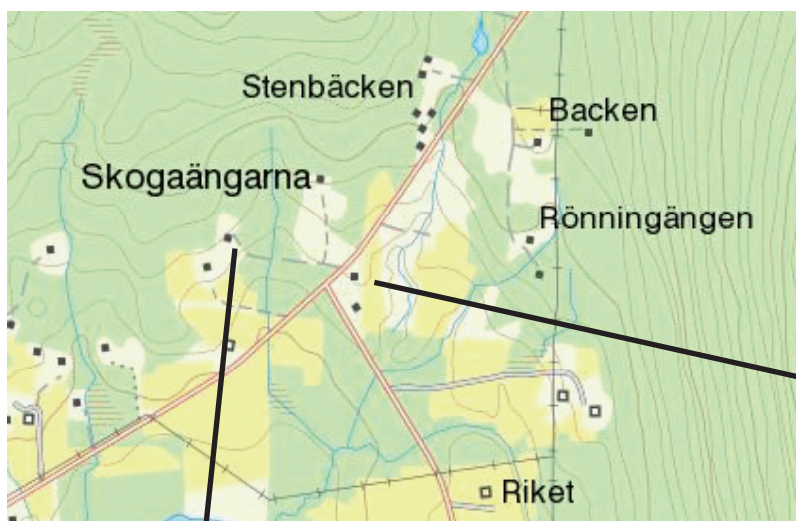
Johan hade det tydligen i slkten från förut, inlärt från unga år. Han var först smed i Kråkvik sedan i Genböle. Vintern 1720-21 gjorde han sin "arbetsplikt" som smed i Helsingfors på order av den ryska överheten (se avskrift ur dombok Bilaga 2). I Kråkvik bodde familjen på fältväbelbostället. Bostället innehades 6/10 1721 - 26/11 1722 av Fredrik Johan Messer, 26/11 1722 - 22/2 1724 av Gustaf Johan Horn, 31/12 1724 - 3/4 1725 av löjtnant Wilhelm Kuylenstierna och igen av Messer 4/6 1725 - 8/9 1740 (källa: Suomen Historiallinen seura; Officerare och underofficerare vid Finlands arme 1718-1810, K. Wirilander). ingen av innehavarna bodde tydligen på bostället, troligt är att Johan hade det på arrende under tiden 1721-40. Efter det var det

Genböle som gällde. - Ur Dragsfjärd församlings begravningslängd: Maj 24 begravs Smeden Johan Mattsson, hwilken på slutet af Sin levnadstid bodde i Genböhle, på kyrckiogården". Johan blev 67 år gammal. Död 24/5 1747 i Dragsfjärd, Genböhle Smeds. (Från "Ginmanstrappan" av Pargas Släktforskare, författare Margareta Ginman.)

Mina flyttvägar

1950 från Villa Björkhult till Villa Skogaängarna
 1965 till Sigfrid Edströms gatan Västerås
 1970 till Humlegatan 16 A Västerås
 1975 till 3:e Bjurhovdagången 11 Västerås
 1979 till Renvägen 1 Hummelsta
 1982 till Gudruns väg 24 Västerås
 2003 till Kristina gatan 16 Västerås
 2009 till Åsgatan 6 C Västerås

Villan, byggt 1950 av min far Oskar Asplund och min mor Rakel Ginman. Marken avstyckades från Nilsfolk, ursprungligen från Kjell-Persfolk.

Villa Björkhult, uppfördes av August Asplund (min farmors bror) som bodde i Arvika och var gift med Emma Eklom, från Per-Håkersafolk, på vars mark huset uppfördes. Avstyckning skedde ej förrän 1920. Huset var avsett som sommarbostad och kallades för "Villa Björkhult", vilket i folkmun blev "Villan". Min Farmor Beda Asplund, född 1874, och min far Oskar flyttade till fastigheten 1927. Min mor Rakel flyttade hit 1942 och farmor, min far och mor samt jag och mina syskon bodde här till och med 1950.

Släktforskardagarna 2013

Köping 23-25 augusti

I föregående nummer av tidningen redovisades en del om Köping och dess historia. Från Köping och de två andra uppstäderna i Mälaren - Västerås och Arboga - skeppades merparten av den stångjärn som tog vägen över Stockholm. Det är ingen överdrift att påstå att Stockholms tillkomst är avhängigt av de rikedomar som fanns i Bergslagen.

Mer än 34 hammarsmedjor, har under fyra sekel etablerats utefter Hedströmmen; Bernshammar, Jönsarbo, Valbricka, Gisslarbo, Nyhammar, Östansfors, Uttersberg, Skinnskatteberg och Baggå är några av dessa. Vid vattendrag som mynnar ut Hedströmmen finns bl.a. Ferna och Bockhammar.

Ferna bruk

I mitten av 1500-talet anses det ha funnits en liten osmundshytta i Färna. Vid 1600-talet början nämns "Lasse i Ferna" som kyrkolandbo. Den första hammarsmedjan i Färna uppfördes ca 1611, med två härdar med 2 skeppund stångjärn i skatt.

Ferna utvecklades mycket under änkan Elisabeth Vidiksdotters tid mellan 1632 till 1640 då det skattlades för en tillverkning av 1 200 skeppund årligen. Räknat i skeppund uppstadsvikt på 142,8 kg är det över 171 ton eller ca 11.400 st stångjärn.

1641 fick förutvarande borgmästaren i Halmstad, Hans Neuman, rätt att skattefritt föra gods genom staden för att uppföra ett fullständigt järnverk i Färna. Efter lån av pengar av den rika holländaren Vilhelm Momma och ekonomiska problem i verksamheten, kom ägandet att övergå till Vilhelms bror Abraham Momma 1650. Det blev han som startade plåtsmide i Färna.

Efter Abraham Momma, adlad Reenstierna pga sitt engagemang i bruksrörelsen i Norrbotten, kom hans förlagsman Claes Wilkens att bli ägare. Därefter ännu några generationer Wilkens.

1770 förvärfvas Ferna av Jacob Ramsell som utökade bruket genom köp av Bockhammar, Killingshammar, Kedjebo, Trummelsberg m.fl. hamrar och hyttor samt gårdar. Han fick 1789 tillstånd att bilda ett fideikommiss av bolagets anläggningar. Ferna bruk bestod av nio härdar, fem stångjärnshammare, två stålhammare, två stålugnar samt en plåthammare med 33 ½ skeppund årlig hammarskatt. Bockhammar och Killingshammar samt Björkhytte masugn i Grangärde hade fem härdar och tre stångjärnshammare med 21 ½ skeppund i skatt.

1833 hade Ferna tillsammans med Kedjebo 46 landbönder, 61 dagsverkare och drängar samt 34 smeder. Under 1870-talet, var järnhanteringen mycket lönsam och Virsbo bruk inköptes. Tillverkningsen uppgick till 5 000 ton järn av olika slag, av en mycket efterfrågad och uppskattad kvalitet. 1906 avled Carl Fredrik von Hermansson i Stockholm och hans aska placerades i ett av honom upprättat mausoleum. Han var riksdagsman och det finns en sägen om att han motionerat om att samhället inte skulle ha ansvar för att ta hand om gamla och fattiga människor. Smederna skulle då ha smitt en halsring som han fick gå omkring med. Därför hade han alltid hög krage.

Dotter och hennes make fick sälja fideikommisset som köptes av baronen Johan Nordenfalk. Han fick bruket på fötter igen, dels på grund av att han var kapitalstark och dels goda konjunkturer. De goda tiderna förbyttes till depression varpå bruket överläts till Ramnäs bruks aktiebolag.

Smidesverksamheten utvecklades och skogsbruk och sågverksamhet blev inriktningen. 1934 blev Färna statlig genom domänverket. 1936 nedlades sågverksrörelsen och koncentrerades till Skinnskatteberg. Numera är Färna en konferensgård med ett spa.

Bockhammar

Bockhammar som avbildas på omslaget, hade tre hamrar med fem härdar som byggts före 1607. De innehade frälsefrihet och därför finns inga noteringar i skattehandlingar om deras tillkomst. Hamrarna har haft olika namn under de första århundradena; Naddebo-, Bock-, Get- Killing- Övre- och Mellanhammaren.

Grevinnan Ebbe Brahe ärvde bruket efter sin far, riksdrotsen Magnus Brahe 1633. Hennes man riksrådet och fältherren Jacob De la Gardie drev rörelsen med Christer Månsson som förvaltare. Som änka fortsatte hon med verksamheten.

1667 sålde hon till Måns Christersson, son till den tidigare förvaltaren. 1746 bestod bruket av två hamrar och fem härdar. Tackjärnet fick man från ägarens egna hyttor i Mattsbo i Norrbärke socken och Skrikbo i Västanfors socken.

Vill du läsa mera om Ferna och Bockhammar rekommenderas Bergslagsrötter.

Brage Lundström

Kalendertid / DG8 kalender

Ljuset är en av de viktigaste faktorerna i alla jordbrukande kulturer. Solens ljus och värme möjliggör odling av mat, för överlevnad under den mörka tiden. Det var mycket viktigt att hålla reda på tidpunkter för olika aktiviteter ex. när inhägnader skulle vara ordnade innan djuren släpptes ut. (Erik-dagen 18/5)

Att göra upp kalendrar och hålla reda på tiden blev en uppgift för myndigheterna som lades på präster. Man kunde i allmänhet inte förklara årstidernas växlingar på annat sätt än att det var gudarna som bestämde.

Den julianska kalendern.

Forntidens kalendrar stämde ofta inte med årets förskjutningar som blev allt värre med tiden.

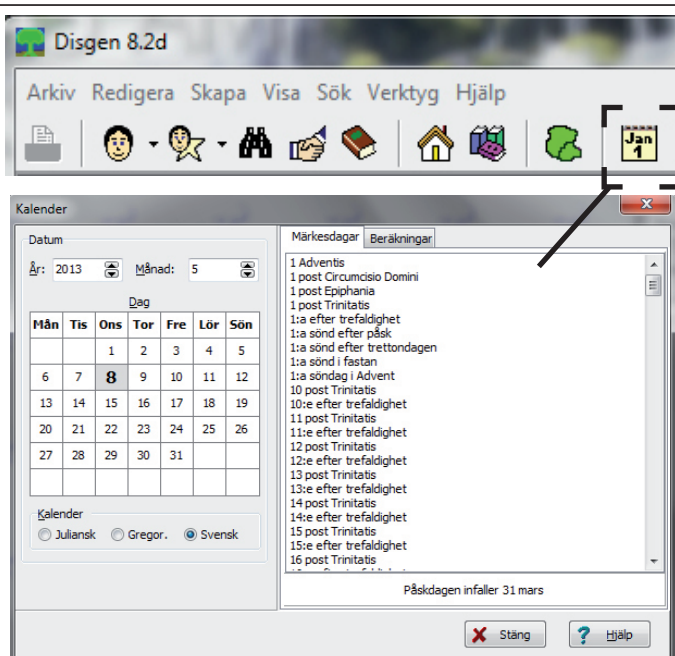
När Julius Caesar tillträdde sitt första viktiga ämbete som överstepräst var kalendern i fullkomlig oordning. Därför införde han 45 f.Kr. den julianska kalendern med 365 dagar och skottdag vart fjärde år, för att kalendern skulle överensstämja med solåret. Den julianska kalendern var väldigt mycket bättre än de gamla kalendrar den ersatte, men den var inte heller helt perfekt. Den drog sig ungefär tre dagar per fyrahundra år.

Den gregorianska kalendern

Den julianska kalendern höll sig trots allt i närmare 1 500 år, men då hade skillnaden mellan verklig tid och kalendertid börjat bli så stor att den ledde till de problem Julius Caesar hade korrigerat. Även denna gång var det prästerna som först reagerade. Påskan, som beräknas efter att vårdagjämningen infaller den 21 mars kom att få så stor förskjutning att det skulle påverka många andra för kyrkan viktiga helger.

Påven Gregorius XIII införde därför, genom en påvlig bulla, allmänt kallad efter sina inledningsord "Inter gravissimas", den 24 februari 1582 den gregorianska kalendern. Reformen innebar att de tio dagar som kalendern redan dragit sig ströks. Den 4 oktober 1582 följdes av den 15 oktober. Dessutom beslutades att sekelskiftesår inte är skottår, förutom de som är jämnt delbara med 400, d.v.s. att år 1900 inte var ett skottår, men däremot år 2000.

Då en påve infört kalendern vägrade protestantiska och ortodoxa länder att tillämpa denna. Därmed hade grannländer olika datum för samma dag. Ex. hade Tyska furstestater olika tidsräkningar fram till år 1700 då den infördes där och i Danmark, Island och Norge.

Med hjälp av Kalendern i Disgen kan man få fram födelsdatum på barn som i födelseboken angetts med kyrkliga beteckningar. Ex. är födelsedatum angett som 1:a post Trinitatis 1750 så är det den 20 maj.

Man kan även beräkna skillnader. Se handledning om detta på DIS-Bergslagens hemsida.

Den svenska kalendern

Efter många olika beslut, som inte följdes upp bestämdes 1753 att 11 dagars differens skulle tas bort.

Den 17 februari följdes av 1 mars ett beslut som även gällde för Finland. De fick behålla den gregorianska kalendern även efter det ryska maktövertagandet 1809. Ryssland övergick till den gregorianska kalendern efter revolutionen 1918, men fullt ut först 1922. Grekland var den sista av ortodoxa stater och införde den 1922. I ett antal mindre, ortodoxa kyrkor, som den koptiska och den syriska, tillämpar man helt andra kalendrar.

Införandet av den nya kalendern hälsades inte med odelad glädje bland alla befolkningsgrupper. Många tyckte att man "stulit" en del av deras liv.

Beräkningsproblem

Livslängden för en som är född innan den 1 mars 1753 och död efter detta datum, är alltså 11 dagar kortare än beräknat enligt den Svenska kalendern.

1:a söndagen efter Påsk

	<i>År 1752</i>	<i>År 1753</i>
Julianska	<u>1752-04-05</u>	1700-04-18
Gregorianska	1752-04-16	<u>1700-04-29</u>
Svenska	<u>1752-04-05</u>	<u>1700-04-29</u>

Nya medlemmar i

DIS-Bergslagen

Följande nya medlemmar, sedan föreg. tidning,
hälsas hjärtligt välkomna i vår förening!

Medlem	Namn	Ort
28796	Lövgren, Thomas	ÖREBRO
50511	Brolund, Anne-Maria	TYRESÖ
50519	Hallin, Birgitta	VIKMANSHYTTAN
50549	Fridh, Susanne	EKOLSUND
50552	Hedberg, Pär	VÄSTERÅS
50578	Bergman, Kristina	SKINNSKATTEBERG
50601	Lindgren, Olov	HALLSBERG
50646	Pettersson, Sten	ÖREBRO
50658	Smedfors, Barbro	GNESTA
50695	Klint, Eva-Karin	ÖREBRO
50716	Lundberg, Claerens	BÅLSTA
50721	Lindgren, Jan-Åke	BJÖRBO
50736	Edén, Iréne	VÄSTERÅS
50747	Anundsson, Annika	VÄSTERÅS
50751	Hammer, Per Anders	SOLBERGELVA
50757	Malmström, Pehr-Erik	ENSKEDE
50784	Johansson, Marianne	KÖPING
50785	Lindström, Inger	VÄSTERÅS
50793	Almqvist, Birgitta	VÄSTERÅS
50794	Almqvist, Bengt	VÄSTERÅS
50822	Svegfors, Mats	STOCKHOLM
50827	Henriksson, Emma	KARLSTAD
50828	Säll, Inga-Britt	ENKÖPING
50836	Fällman Karlsson, Mariana	KARLSKOGA
50839	Johansson, Anders	DEGERFORS
50886	Østad, Einar	ULSET
50893	Zettervall, Ernst Lennart	SKOGHALL
50939	Larsson, Björn	ESKILSTUNA
50942	Persson, Kerstin	ÖREBRO
50953	Widegren, Gun	VÄSTERÅS
50954	Forsgren, Anders	VÄSTERÅS
50988	Möller, Monica	VÄSTERÅS
50990	Fors, Kerstin	HÖGSJÖ
51020	Blom, Agneta	ÖREBRO
51021	Gidlöf, Anette	ÖREBRO
51039	Holte Glöersen, Helena	HAGFORS
51055	Björns, Kjell	SKINNSKATTEBERG
51120	Wahlström, Christina	MÖKLINTA
51125	Lindè, Ann-Louise	GARPENBERG
51145	Dehov, Martin	ÖREBRO
51147	Davidsson, Daniel	ORSA
51151	Lunå, Christina	FALUN
51162	Andersson, Karin	ARVIKA

Medlemmar i vårt verksamhetsområde

Bergsl. är medlemmar i DIS-Bergslagen

DIS är de som enbart är med i DIS (Riks)

% andel som är medlemmar i DIS-Bergslagen

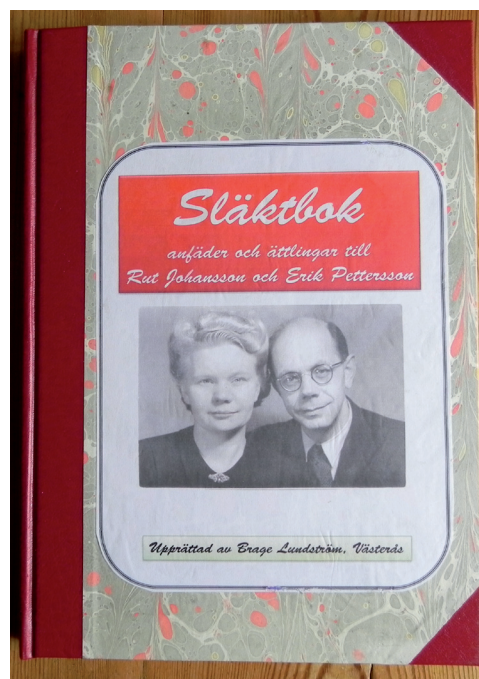
Reg./centralort	Bergsl.	DIS	%
Västerås	409	141	74,4
Örebro 1)	273	343	44,3
Dalarnas län	214	316	40,4
KAK 2)	129	55	70,1
Eskilstuna	120	329	26,7
Värmlands län	116	402	22,4
Uppsala 3)	59		
Karlskoga	54	131	29,2
Sala	42	30	58,3
Enköping	38	119	24,2
Fagersta	25	19	56,8
Katrineholm 4)	14		
Övriga regioner	153		
Utlandet	10		
Summa	1 656		

Medlemstotal 3 541

Familjemedlemmar 29 21 58,0

- 1) Omfattar hela Örebro län utom Karlskoga
- 2) KAK / Köping, Arboga, Kungsörs kommuner
- 3) Uppsala tillhör DIS Östs område (Stockholm)
- 4) Katrineholm tillhör DIS Filbyters (Östergötland)

Inbunden "Släktbok" över Rut och Erik Pettersson i Västerås, gjord vid kurs i bokbinderi. En handledning om hur man gör planeras kunna finnas klar till Släktforskar dagarna i Köping. / Brage L

DIS-Bergslagens Handledningar på vår hemsida!

Vi har som synes ett kontinuerligt tillskott på nya medlemmar. Dessa har antagligen ett visst behov av hjälp. Därför innehåller alla nummer av tidningen uppgifter om våra (uppskattade) handledningar. Äldre medlemmar hoppas vi ursäktar om det verkar tjatigt.

Men även den som hållit på några år kanske hittar något nyttigt?

Handledningar / Lathundar

- Gör ett Disbyt-utdrag
- Gedcom-export och import
- Funktionen kartan
- Karta in i DG8
- Arbeta med kartan2
- Antavla grafisk form
- Släktbok DG8
- Skicka på Internet
- Porträtt och Bilder
- Att ställa in genline, för användning av DISPOS.
- Att göra fotokollage i PhotoFiltre (ett gratisprogram).
- Att ladda ner programmet PhotoFiltre
- Att koppla in en generation, som saknas i antavlan.
- Att flytta mannens föräldrar till hustrun i DISGEN.
- Inställning i DG 8 vid utskrift av antavla med porträtt.
- Hitta en gård i en husförhörslängd med Emibas.
- Att koppla ihop en person med sina syskon.
- Olof Cronbergs råd, för DISBYT-utdrag.

Övrigt: Forskning med hjälp av Landskapshandlingar, Mantalslängder, Jordeböcker m.m. Olika exempel visas.

För DG 8.2 har vi ännu så länge;

1. "Att komma igång med Disgen 8.2"
2. "Hur man lägger in en karta i DG 8.2"
3. "Livslinjer och levnadsbanor i DG 8.2"
födelse, flyttningar/bosättningar och begravd
4. "Inställningar för Sidindelad Antavla 4 generationer med 4 rader per person"
5. "Antavla i grafisk form, med eller utan foton"
6. "Hur man snabbt och enkelt registrerar personer i Disgen" Ny handledning.

Gratisprogram

På vår hemsida kan du ladda hem ett gratisprogram för bildpresentation, med namnet "Photo Story 3".

"Att titta på digitalfoton direkt på datorskärmen är inte alltid det mest ultimata. Speciellt inte om man vill samla ihop hela tjocka släkten för att titta på semesterbilderna.

Med Microsofts Photo Story kan du skapa snygga bildspel av dina digitalfoton och sedan dela med dig av dessa genom att exempelvis bränna ut dem på en videaskiva och köra i DVD-spelaren, för att titta på TV:n.

Du kan också skicka bildspelen via e-post om du har släktingar och kompisar som bort långt borta."

Tematräffar/Halvårsmöte i Västerås

Söndagen den 27 oktober 2013 kl. 15.00
på Culturen i Västerås. (karta på sidan 11)

**Temat är inte fastställt.
anges på hemsidan och påminnelsemail.**

Söndagen den 24 november 2013 kl. 15.00
på Culturen i Västerås. (se sid 11 i tidningen)

Halvårsmöte

**Temat är inte fastställt.
anges på hemsidan och påminnelsemail.**

Tematräffar i allmänhet

Planeringen av Tematräffar pågår för närvarande på de orter där vi har sådana. Vilka eller var hänvisar till vår hemsida www.dis-bergslagen.se

Hitta till Boskapskattelängderna

1. Det krävs ett abonnemang på Svar.
2. Skriv in A0021548_00001 i rutan Bildid-sök på Svares Startside
3. Klicka därefter på "Boskaps- m fl längder (SE/RA/5119) en bit upp dvs (SE/RA/5119)
4. Då kommer de olika landskapen fram.
5. Välj landskap.
6. I början av längderna finns ofta register.

Beställning av "Grundkurs i Disgen 8.2"

Kursboken kan beställas genom insättning av 200:- plus porto på 69:- dvs 269:- på Dis-Bergslagens plusgirokonto 1175499-1. (pris för 1 ex)

Vid samsändning av upp till 3 ex. är portot 85:-. För fyra eller fler ex. bör du maila kassören. (sid. 2)

OBS! Beställningar skickas när betalning och mottagarens adress erhållits.

Grundkursen kommer inte att omarbetas ytterligare.

Vi arbetar med en fortsättningskurs, som kan vara klar i slutet av 2013.

Åre Dödslist, Köping
Göran Thomasson, Edlänna
Göta Christensdotter, Skrävlinge

Internationell Standard För Tidangivelser

Olika sätt att beteckna datum, klockslag och veckor förekommer regelmässigt i olika länder vilket leder till missförstånd med allt som därav följer. Men det finns en internationell standard för tidangivelser som kan eliminera dessa problem - ISO Standard 8601.

Beteckning av givet dygn (24 timmar)/datum

Huvudregel: Kalenderdygn skall betecknas med åtta siffror; i ordningsföljden: år [CCYY], månad [MM] och dygn [DD]. Tillåtna värden för kalenderår är [0000] till [9999].

När så önskas kan tecknet bindestreck [-] användas för att skilja ”år” och ”månad”, och ”månad” och ”dygn”. Exempel: Den 2 maj 2009 kan skrivas som 2009-05-02.

Beteckning av tidpunkt

Huvudregel: En tidpunkt i den gregorianska kalendern är preciserad genom en beteckning som anger:

- ett givet datum och ett givet klockslag inom detta datum.

- ISOs standard är baserad på 24-timmarsystemet.

- En tidpunkt skall betecknas i ordningen: år [CCYY], månad [MM], dygn [DD], timme [hh], minut [mm] och sekund [ss,s]. En eller flera inledande nollor skall användas där så erfordras.

- Bokstaven T skall användas som skiljetecken mellan datum och klockslag. Den tidigare svenska standarden från år 1972 använde beteckningen [kl] som skiljetecken i stället för bokstaven [T]. Efter överenskommelse mellan de parter som utväxlar tidangivelser kan bokstaven T utelämnas.

- När så erfordras används kolon [:] för att skilja ”timme” och ”minut”, och ”minut” och ”sekund”. Den tidigare svenska standarden från år 1972 använde punkt [.] som skiljetecken istället för kolon [:].

Exempel: Den 2 maj 2009, klockan 23:15 kan betecknas som 2009-05-02T23:15.

Se: <http://www.kentlundab.se/side8.html>

Dis-Bergslagens lokal i Västerås

Vi har träffat uppörelse med ABF om att få hyra in oss i deras lokaler i deras utbildningscenter på Pilgatan 8 D i Västerås. (infart från Retortgatan)

Vi disponerar ett antal datorer med bredbandsanslutning, fikautrymmen, toaletter m.m.

Kommer Du senare än T17:00 så anger vi på ett anslag vid ingången vilket telefonnummer som kvällens värdar har och nås för insläpp.

Vi kommer att ha bemanning varannan onsdag enligt uppgifter på sid 3 i denna tidning.

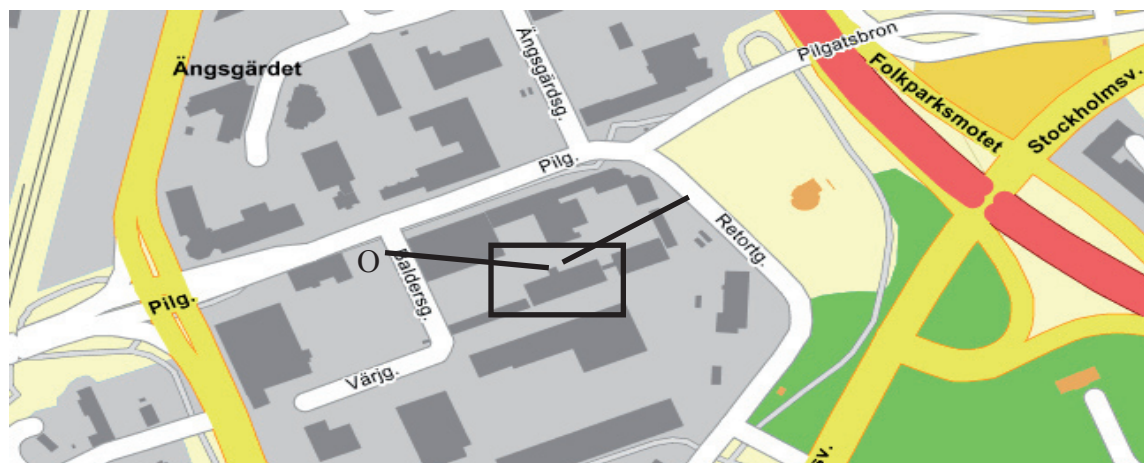
Datum kommer även att finnas på vår hemsida.

Miniseminarier / Studiecirklar

Vi har planer på att i en angränsande lokal till den lokal där vi har datorerna och ”Öppet hus” även ordna miniseminarier/studiecirklar. Dessa kommer, om planerna förverkligas, att äga rum samma kväll som ”Öppet hus” och under ex. två lektionspass (2x45 min.) därefter fikastund och möjlighet att hjälpa deltagarna med sina egna frågeställningar.

Inriktningen är dels allmän datorkunskap och dels användning av Disgenprogrammet.

Vi återkommer med information på hemsidan!

Adress: ABF Vux, Västerås Pilgatan 8 D, 721 30 Västerås. Infart från Retortgatan. (Snett mitt emot Max) Det går även att parkera vid Coops p-platser (vid Baldersgatan O)

DIS-Bergslagens Halvårsmöte

Söndagen den 24 november 2013 T 15:00 i Culturen, Sintervägen 6, Västerås

Vid höstmötet skall, enligt § 9 i stadgarna, följande ärenden behandlas:

- a Val av ordförande och sekreterare för mötet.
- b Val av två personer, tillika rösträknare, att jämte mötesordförande justera protokollet.
- c Fråga om mötet är behörigen utlyst.
- d Fastställande av föredragningslista.
- e Styrelsens förslag till medlemsavgifter.
- f Styrelsens förslag till budget för 2014.
- g Övriga ärenden.

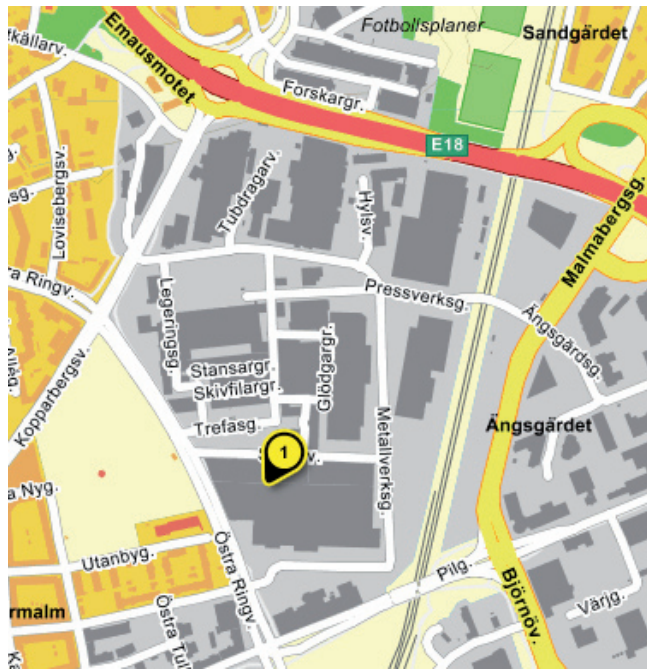
Vägbeskrivning för den som kommer med bil:

Åk in emot centrum från E 18 ex. vid Emausmotet fram till Cityringen. Utmed cityringen, i den östra delen, dvs Östra Ringvägen ligger Culturen.

Utanför finns P-platser och inne, vid receptionen, finns P-tillståndslappar, som måste användas.

Bevakningsbolaget för P-platsen lever på dessa intäkter och är därför extra alerta.

Efter mötet skall vi ha ytterligare aktivitet. Information om programpunkt kommer att anges på vår hemsida och genom gruppmail.

Till vänster hjälper Elsmarie Strömberg och Gerd Svensson en besökare vid Släktforskningens dag i Biblioteket i Västerås 2013-03-16.

Nedan Bergslagssamverkan i Köping 2013-04-27.

4:rad: Elsmarie Strömberg, Anita Dour, Göran Dour och Gunnar Jonsson från Värmlands Släktforskarklubb.

3:rad: Bibbi Blomqvist och Jan Wallin Örebro samt Sven Johansson, Ingvar Palm och Anders Wossmar Fagersta.

2:rad: Sven Edman Köping, Sven-Erik Grahn Sala, Marie Glad, Britt-Marie Nygård, Barbro Wikström och Monica Burman (skymd) Avesta.

1:rad: Simeon Andersson, Kerstin Andersson och Karin Jyrell Västerås samt Åke Dahlqvist Köping.

Ej på bild mötesordf. Krister Jansson Köping och fotografen Brage Lundström Västerås.

Ett besök på "Bilmuseet i Köping" rekommenderas, ex. under Släktforskar dagarna

Möte i Falun den 27 februari 2013 om "Släktböcker". Mötet samlade enligt uppgifter en rekordpublik. Bakom pc-projektorn sitter Marianne Munktell, mångårig "fadder" i DIS och bl.a. redaktör, styrelseledamot m.m. i DIS Öst. Efter flytten till Falun var Marianne vår kontaktperson i Dalarna. På bilden saknas bl.a. ordföranden Sven Haglöf liksom föreläsaren och bildens fotograf, Brage Lundström.